

Bu kılavuz Acil Yardım ve Afet Yönetimi (AYAY) Bölümünü tercih etmeyi düşünen bireylere rehberlik etmek amacı ile Acil Yardım ve Afet Yöneticileri Derneği tarafından hazırlanmıştır.

Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü Tercih Rehberi- 2020

Acil Yardım ve Afet Yöneticileri Derneği

Hazırlayanlar

Dr. Hüseyin KOÇAK, *Çanakkale 18 Mart Üniversitesi AYAY Bölümü, Dr. Araştırma Görevlisi*
Dr. Cüneyt ÇALIŞKAN, *Çanakkale 18 Mart Üniversitesi AYAY Bölümü, Dr. Araştırma Görevlisi*
Ramazan ASLAN, *Gümüşhane Üniversitesi AYAY Bölümü, Araştırma Görevlisi*
Jale YAZGAN, *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi ADAY Bölümü, Öğretim Görevlisi*
Mehmet KOZYEL, *Çanakkale 112, Acil Tıp Teknisyeni/AYAY*

Emeği Geçenler

Bektaş SARI, *Türk Kızılay, Acil Yardım ve Afet Yönetim Uzmanı*
Burak ALTIPARMAK, *Ankara İl AFAD, Enformasyon Memuru*
Emrah GÖKKAYA, *Kayseri Üniversitesi Sivil Savunma İtfaiyecilik Programı, Öğretim Görevlisi*
Kemal KARADENİZ, *Erzurum Havalimanı, ARFF Memuru*
Kübra SAVAŞ, *Erzurum Havalimanı, ARFF Memuru*
Metehan ÇETİNTAŞ, *Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, Memur*
Muhammet ARLI, *Trabzon Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığı, İtfaiye Eri*
Okan ASLANTAŞ, *İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği MTAL*
Zekiye GÖKTEKİN, *Gümüşhane Üniversitesi AYAY Bölümü, Araştırma Görevlisi*

©Tüm hakları saklıdır. Verilerin kullanımında atıf yapılmalıdır.

Atıf yapılırken aşağıdaki stilin kullanılması önerilmektedir.

Koçak, H., Çalışkan, C., Aslan, R., Yazgan, J. ve Kozyel, M. (2020). **Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü Tercih Rehberi- 2020**. Ankara.

ÖNSÖZ

Acil Yardım ve Afet Yönetimi (AYAY) lisans programını tercih etmek isteyen öğrenciler başta olmak üzere bu alanla ilgili temel düzeyde bilgi sahibi olmak isteyen herkes için hazırladığımız bu rehber önemli bir boşluğu doldurmaktadır. Özellikle bu bölümü okumak isteyen adaylar için eğitim öncesi, esnasında ve sonrasındaki süreçleri bir bütün olarak ele alan bir dokümandır. İçerik bilgilerinin tamamı AYAY mezun ve öğrencileri tarafından hazırlanması bakımından aynı yollardan geçmeyi düşünen adaylara gerçek bilgi ve önerileri sunmaktadır. Bu alanda çalışkan, disiplinli, araştıran ve sorgulayan öğrencileri bu bölümü tercih etmeye davet ediyorum.

Dr. Hüseyin KOÇAK

AYAYDER BAŞKANI

AYAYDER HAKKINDA

Derneğimiz, 13 Ocak 2011 tarihinde Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü mezunu 6 kurucu üye tarafından Acil Durum ve Afet Yönetimi Derneği kısa adı ADAYDER olarak Çanakkale'de kurulmuştur. Kurucu üyelerimiz Galip USTA, Hüseyin KOÇAK, Hasan UÇAR, Cüneyt ÇALIŞKAN, Ahmet GÜLSOY ve Gökhan KAPUSUZ'dur.

ADAYDER, kurulduktan kısa bir süre sonra ilk misyonu olan unvan ve kadro sorununu çözmek için pek çok toplantı, görüşme ve yazışma yapmaya başlamıştır. Yapılan bu çalışmaların neticesinde Yüksek Öğretim Kurumu Eğitim Öğretim Dairesi Başkanlığı Üniversiteler Arası Kurulunun da görüşü ile Sağlık Bilimleri Fakülteleri/Yüksekokulları Acil Yardım ve Afet Yönetimi lisans mezunlarının tıbbi müdahale içeren dersleri de dikkate alınarak "ACİL YARDIM VE AFET YÖNETİCİSİ" unvanını kullanmaları uygun görülmüştür.

13 Aralık 2015 tarihinde dernek tarafından gerçekleştirilen II. Olağanüstü Genel Kurul neticesinde derneğin isminin "Acil Yardım ve Afet Yöneticileri Derneği" kısa adının ise AYAYDER olarak değiştirilmesine karar verilmiştir.

Derneğimizin misyonları şu şekilde tanımlanmıştır:

Acil Yardım ve Afet Yönetimi lisans mezunlarının unvan ve kadro sorunlarını çözerek ulusal ve uluslararası alanda mesleki olarak saygınlığını arttırmak.

Mezuniyet sonrası eğitimler düzenleyerek mezunların mesleki bilgilerinin güncelliğini sağlamak

Derneğimizin vizyonu şu şekilde tanımlanmıştır:

"Türkiye'deki acil yardım, arama kurtarma, yangın ve yangın güvenliği, acil durum ve afet yönetimi alanlarındaki teorik ve pratik olarak çalışanlar arasındaki iletişimi üst düzeye çıkararak acil yardım ve afet bilimi alanındaki çalışmaların etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak."

İÇİNDEKİLER

KÜNYE	I
ÖNSÖZ.....	II
AYAYDER HAKKINDA	II
İÇİNDEKİLER	III
BÖLÜM HAKKINDA GENEL BİLGİLER	1
BÖLÜMÜN KURULUŞ AMACI	1
BÖLÜMÜN TARİHÇESİ.....	2
NEDEN AYAY BÖLÜMÜ.....	2
GİRİŞ KOŞULLARI	3
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI (YKS) İLE GİRİŞ	3
2020 KONTENJANLARINA DAİR ÖZEL KOŞULLAR	5
DİKEY GEÇİŞ SINAVI (DGS) İLE GİRİŞ	5
BÖLÜMÜN DERS İÇERİĞİ	6
AYAY OKURKEN NELERE DİKKAT EDİLMELİ?	7
LİDERLİK AÇISINDAN GELİŞİM.....	7
AYAY LİSANS EĞİTİMİ BOYUNCA YABANCI DİL ÖĞRENMENİN ÖNEMİ.....	7
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE AKADEMİK KARIYER İMKANLARI	8
YÜKSEK LİSANS (MASTER, MSC) EĞİTİM FIRSATLARI.....	8
DOKTORA EĞİTİMİ (PHD).....	8
İSTİHDAM ALANLARI	8
AKADEMİK İSTİHDAM ALANLARI	8
ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ KADROSU.....	9
ÖĞRETİM GÖREVLİSİ KADROSU	9
MEMURİYETTE İSTİHDAM ALANLARI.....	10
CUMHURBAŞKANLIĞI MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ	10
BELEDİYE İTFAİYE TEŞKİLATI	10
ARFF MEMURLUĞU	11
ÖĞRETMENLİK	11
ENFORMASYON MEMURLUĞU	12
ÖZEL SEKTÖR VE SİVİL TOPLUM KURULUŞLARINDA İSTİHDAM.....	13
KAYNAKÇA.....	13
ÇEŞİTLİ DERSLER VE UYGULAMALARDAN GÖRSELLER.....	14

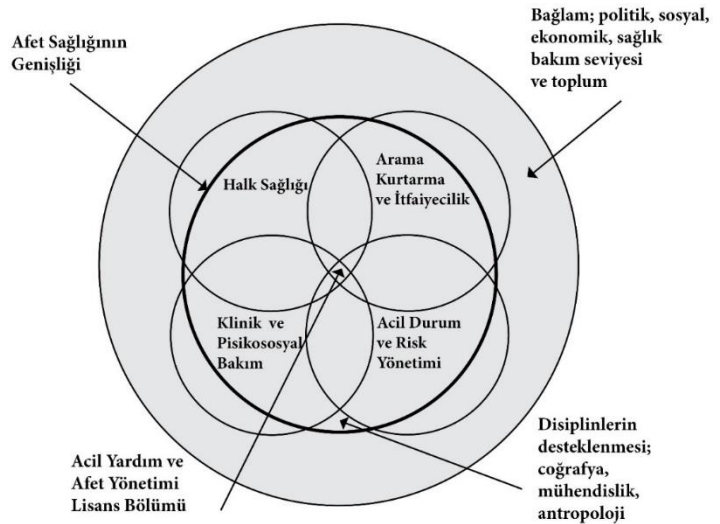
BÖLÜM HAKKINDA GENEL BİLGİLER

AFAD Afet Terimler Sözlüğüne göre **Acil Yardım**, “Afet ve acil durum hâllerinde; arama, kurtarma, tıbbi ilk yardım, tedavi, defin, salgın hastalıkları önleme, yiyecek, içecek ve giyecek temini, acil barındırma, ısıtma, aydınlatma, ulaştırma, enkaz kaldırma, altyapıyı asgari seviyede çalışır hâle getirme, akaryakıt gibi acil hizmet ve ihtiyaçların karşılanması ve bu konularda yapılacak her türlü iş, işlem, tahsis, kiralama, satın alma, hibe ve kamulaştırma ve benzeri faaliyetler.” şeklinde tanımlanmıştır.

Afet Yönetimi ise, “Afetlerin önlenmesi ve zararlarının azaltılması amacıyla, afet öncesi, sırası ve sonrasında alınması gereken önlemler ve yapılması gereken çalışmaların planlanması, yönlendirilmesi, koordine edilmesi, desteklenmesi ve etkin olarak uygulanabilmesi için toplumun tüm kurum ve kuruluşlarıyla, imkân ve kaynaklarının belirlenen stratejik hedefler ve öncelikler doğrultusunda kullanılmasını gerektiren, çok yönlü, çok disiplinli ve çok aktörlü, dinamik ve karmaşık bir yönetim sürecidir.” şeklinde tanımlanmıştır.

Her iki bilimsel tanımdan anlaşılacağı üzere acil yardım ve afet yönetimi (AYAY) alanı çok disiplinli, çok aktörlü, çok yönlü, dinamik ve karmaşık süreçlerin bir uygulamasıdır. Son dönemlerde önemli hale gelen bu alan, her geçen gün daha yüksek derecede kurumsallaşma ve profesyonelleşme göstermektedir. Bu durum doğal olarak bu alanlarda çalışmalar yürütebilecek ve farklı disiplinlerin bir bütün halinde uygulamasını yapabilecek nitelikli insan kaynağı ihtiyacını doğurmaktadır. Bu amaçla, Türkiye’de ilk defa 2005 yılında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu bünyesinde Acil Yardım ve Afet Yönetimi lisans bölümü açılmıştır. Ardından pek çok üniversite tarafından açılan program orta ve uzun vadede acil yardım ve afetlerle ilgili nitelikli insan kaynağını karşılamayı hedeflemektedir.

AYAY Bölümü, dünyadaki benzerlerinden farklı olarak bünyesinde acil durum, afet yönetimi, arama kurtarma, eğitim, itfaiyecilik, mühendislik ve sağlıkla ilgili farklı alanları içine alan çok disiplinli bir programdır. Bölümün temel müfredatı ağırlıklı olarak mevcut durumda ilk iki yılını ilk ve acil yardım (paramedikal) uygulamalar ve son iki yılını arama kurtarma, eğitim, mühendislik, itfaiye ve yönetim bilimleri oluşturmaktadır. Bu doğrultuda hastane öncesi acil sağlık hizmetleri (ASH), yangın kurtarma ve itfaiye, insani yardım, acil durum ve afet yönetimi alanlarının profesyonel olarak yürütülebilmesi için “acil yardım ve afet yöneticisi/uzmanı” unvanı ile yeni bir meslek dalı ortaya çıkmaktadır. Genel olarak eğitim müfredatı doğa ve insan kaynaklı afetler, acil durumlar ve olaylarda tıbbi girişimlerin yanı sıra sağlık ve itfaiye sistemlerinin sevk ve idare edilmesini ve afet eğitimi ayağı ile güvenli toplum kültürünün (dirençli toplum) oluşturulması için gerekli insan kaynağının yetiştirilmesini amaçlamaktadır. Ayrıca bölüm Bradt’in önerdiği ve yeniden şekillendirilen “afet sağlığı” çerçevesinin çekirdeğini de kapsamaktadır: (1) acil durum ve risk yönetimi, (2) halk sağlığı, (3) klinik ve psikososyal bakım ve (4) arama kurtarma ve itfaiyecilik. Bradt’in afet sağlığı çerçevesi üzerinden tasarlanan yeni yapıda, AYAY bölümü dört ana çekirdeğin kesişim noktasında yer almaktadır (Şekil 1.).

Şekil 1. Afet Sağlığı İçin Bir Çerçeve

BÖLÜMÜN KURULUŞ AMACI

Bu bölümün amacı, dört yıllık lisans öğrenimi kapsamında ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 4. maddesi ile 5. maddesinin a ve b bendlerinde belirtilen ana ilkeler doğrultusunda, her türlü sağlık kuruluşu ile itfaiye teşkilatı bünyesinde “uzman” ve “yönetici” pozisyonlarında görev alabilecek, bu alanda uygulanan temel yöntemleri bilen ve uygulayabilen, aynı zamanda görev aldığı birim bünyesinde görevli mevcut elemanlara

konunun gerektirdiği eğitimi verebilen, görev alacağı birimi sevk ve idare edebilme yetisine sahip uzman eleman yetiştirmektedir.

Gelişmiş ülkelerde uygulanan “tek numarayla tüm acil yardım hizmetlerinin karşılanması” itfaiye teşkilatları tarafından yönetilmektedir. Ülkemizin Avrupa Birliği’ne girmek için imzalamış olduğu anlaşmalar ile bu doğrultuda hazırladığı uyum yasalarının bir kısmı da bu konuyu kapsamaktadır. Bu hizmeti vermek için çağdaş donanımlı ve iyi eğitilmiş Acil Yardım Uzmanı ve Afet Yöneticilerine ihtiyaç vardır. Bu alandaki boşluğu doldurmak amacıyla Amerikan Ulusal Afet Yönetimi Birliği (FEMA) ile İstanbul Teknik Üniversitesi arasında bir eğitim anlaşması imzalanmıştır. Başbakanlık ve İçişleri Bakanlığı’nın onayıyla yapılan bu anlaşma gereğince tüm iller kademeli olarak Afet Yönetimi konusunda standart bir eğitimden geçirilecektir. Uygulamanın ana dayanaklarından biri de yeniden yapılandırılmış itfaiye teşkilatlarıdır. Bu amaçla doğacak nitelikli Acil Yardım Uzmanı, Afet Yöneticisi, İtfaiye Teşkilatı Uzmanı ve yöneticilerine olan ihtiyacın, Acil Yardım ve Afet Yönetimi konusunda eğitim veren 4 yıllık bir lisans programıyla karşılanması temel hedef olarak benimsenmiştir. Ülkemiz genelinde birçok Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu’nun bünyesinde iki yıllık “Ambulans ve Acil Bakım Teknikerliği” (AABT) ön lisans programı ile “İtfaiye ve Yangın Güvenliği” (İYG) ön lisans programı bulunmaktadır. Programdan mezun olanların birimlerinde yönetici olabilmeleri için lisans diploması almaları gerekmektedir. İlk olarak Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokuluna bağlı “Acil Yardım ve Afet Yönetimi” bölümü, AABT ile İYG ön lisans programlarının genel anlamda bütünleştirilerek vereceği lisans düzeyindeki eğitimle bu açığı kapatmayı amaçlamaktadır. Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü, AABT, Arama-Kurtarma, Acil Yardım, İtfaiyecilik ve Afet Yönetimi konularını içeren çok yoğun ve pratik uygulamalı bir eğitim programını kapsamaktadır. Eğitim programı ile ilgili detaylı bilgilere BÖLÜMÜN DERS İÇERİĞİ kısmında yer verilmiştir.

BÖLÜMÜN TARİHÇESİ

Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü ilk defa 2004 Yılında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu bünyesinde açılmış ve 2005 yılında ilk öğrencilerini alarak akademik eğitim öğretim faaliyetlerine başlamıştır. İlk mezunlarını 2009 yılında veren bölüm 2011 yılından itibaren Türkiye'nin çeşitli üniversitelerinde açılmıştır.

Bölümün ilk mezuniyetini takiben birçok farklı zamanda farklı alanlarda istihdam olanakları oluşmuştur. İlk mezuniyeti takiben AFAD tarafından Enformasyon memurluğu kadrolarına atamalar gerçekleştirilmiştir. Bu atamaları Millî Eğitim Bakanlığına bağlı Sağlık Meslek Liselerine gerçekleştirilen öğretmen atamaları izlemiştir. İlk defa 2017 yılında Acil Yardım ve Afet Yönetimi alanından Millî Güvenlik Kurulu (MGK) Genel Sekreterliği’ne kadro açılmıştır ve ilk atama gerçekleştirilmiştir. Bu atamayı yine aynı yıl Millî Eğitim Bakanlığına bağlı Meslek Liselerine gerçekleştirilen İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği öğretmenliği atamaları izlemiştir. İzleyen yıl içerisinde Acil Yardım ve Afet Yönetimi (AYAY) bölümünden ilk defa Devlet Hava Meydanları İşletmesi bünyesinde yer alan havaalanlarına Hava Kurtarma ve Yangın Görevlisi (Aircraft Rescue and Firefighting: ARFF) alımı gerçekleştirilmiştir. Son olarak 2019 yılının mart ayında Türk Kızılay Genel Müdürlüğü Afet Operasyon Merkezinde (AFOM), Acil Yardım ve Afet Yönetimi Uzmanı unvanı ile ilk defa istihdam gerçekleştirilmiştir. Birçok farklı pozisyonda çeşitli zaman dilimlerinde Belediye itfaiye teşkilatları vb. alanlarda da istihdam imkanları olmuştur. Tüm bunların yanı sıra bölüm mezunlarının önemli bir çoğunluğu akademik kariyer yapmayı tercih etmiş ve öğretim görevliliği, araştırma görevliliği gibi pozisyonlarda akademisyen olarak çalışmaya başlamıştır.

Günümüzde AYAY bölümü birçok üniversitede aktiftir ve mezunları birçok farklı alanda istihdam edilmektedir. AYAY bölümü bulunan ve aktif öğrencisi olan devlet üniversiteleri **Tablo 1’de** gösterilmiştir.

NEDEN AYAY BÖLÜMÜ

Acil Yardım ve Afet Yönetimi bölümü bir önceki bölümlerde değinildiği gibi uygulamalı eğitime ağırlık veren bir bölümdür. Derslerin birçoğunun sağlık ve itfaiye alanında uygulaması veya yaz stajları mevcuttur. Gerek uygulama derslerinde öğrenilenlerin direkt olarak günlük yaşamla bağlantısının olması, gerek ders içeriklerinin

genellikle monoton ve soyut olmayışı bölümü okunması eğlenceli bir bölüm haline getirmektedir. Örneğin dersler kapsamında doğada yürüyüş, doğada hayatta kalma, ip ile erişim teknikleri, ilk ve acil yardım gibi birçok konu işlenmektedir.

Bölümü okumayı düşünenlerin yukarıda bahsedilen uygulamalı eğitimlerde ve mezuniyet sonrasında sahada karşılaşılabilecek fiziksel zorluklara hazırlıklı olmalıdır. Hızlı kararlar alabilecek, insanlara yardım etmeyi seven ve liderlik kapasitesi yüksek bireylerin bölümün çalışma alanlarına uyum sağlayabilmesi ve başarılı olabilmesi çok daha muhtemeldir.

Bir ülkede yaşanan bir afet diğer birçok ülkeyi etkilemektedir. Genellikle afetler uluslararası iş birliğini gerektirmektedir. Dünyanın her geçen gün küreselleştiği de düşünüldüğünde bu alanda çalışma için yabancı dil neredeyse zorunluluk haline gelmektedir. Bu sebeple bölümü okumayı düşünenler en az bir mümkünse daha fazla yabancı dil öğrenmeye hazır olmalıdırlar.

Dünyanın küreselleşmekte olduğundan bahsettik bununla paralel olarak dünya nüfusu da ciddi artış göstermektedir. Artan nüfus yaşanan afetlerin boyutlarını da büyütmektedir. Bu denkleme küresel iklim değişikliği gibi etkenleri de dahil edince hele ki gerekli risk azaltma çalışmaları yapılmazsa ilerleyen yıllarda insanlığın çok ciddi afetler ile karşı karşıya kalabileceği öngörülebilir. Tüm bu sebeplerle AYAY bölümü bugünün olduğu kadar geleceğinde bölümdür diyebiliriz. Mezunlar artmakta olan afet risklerine karşı toplumu daha dirençli hale getirmek için bugünkü gibi gelecekte de çeşitli alanlarda istihdam edilecektir.

GİRİŞ KOŞULLARI

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI (YKS) İLE GİRİŞ

Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümünde öğrenci olabilmek için lise ve dengi okul mezunu olmak ve ÖSYS (Öğrenci, Seçme ve Yerleştirme Sistemi) kılavuzunda yer alan özel şartları yerine getirmek gerekmektedir. Özel şartlar için Tablo 1'yi ve "2020 Kontenjanlarına Dair Özel Koşullar" başlığını inceleyiniz. Detaylı bilgi için mutlaka "2020 Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu" nu inceleyiniz.

Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü Sayısal (SAY) Puan türünden alım yapmaktadır.

Bazı ortaöğretim programlarından AYAY bölümünü tercih edebilecekler ek puan verilmektedir, ek puanın detayları şu şekildedir;

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının aşağıda belirtilen alan/dallarından mezun olanlar karşılığında yer alan yükseköğretim lisans programlarına yerleştirilirken, yerleştirme puanları, Ortaöğretim Başarı Puanı (OBP)'nin 0,12 ile çarpılması ve puanlarına eklenmesi suretiyle elde edilecek; ayrıca, yerleştirme puanlarına OBP'nin 0,06 ile çarpılmasıyla elde edilecek ek puanlar katılacaktır. Ek puan, 30.03.2012 tarihi itibarıyla bir mesleğe yönelik program uygulayan ortaöğretim kurumlarından mezun olan veya belirtilen tarih ve öncesinde öğrenim görmekte olan öğrenciler için uygulanacaktır. İlgili ortaöğretim kurumuna bu tarihten sonra kaydolun adaylar için uygulanmaz.

AYAY Bölümüne ek puan verilen alanlar:

- Acil Sağlık Hizmetleri Alanı ve Tüm Dalları
- Hemşirelik-Ebelik-Sağlık Memurluğu Alanı ve Tüm Dalları
- İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği Alanı ve Tüm Dalları

AYAY Bölümü ilk kurulduğu günden bugüne birçok farklı yüksek öğretim kurumunda kurulmuştur. Bu bölümlerin kimi öğrenci alırken kimi hala akademik kadro oluşturma aşamasındadır. Daha önce öğrenci almış olan programların taban/tavan puanlarına ve 2020 yılında öğrenci alacak bölümlerin kontenjan bilgilerine **Tablo 1'**den ulaşabilirsiniz.

Tablo 1. 2019 Yılı AYAY Bölümlerinin En Düşük/En Yüksek Puanları, Doluluk Oranları ve 2020 Kontenjanları

Üniversite / Fakülte-Yüksekokul/ Bölüm	2019 Genel Kont.	Yerleşen	2019 En Küçük Puan	2019 En Büyük Puan	Doluluk Oranı	2020 Kontenjan	2020 Özel Koşullar
AKSARAY Ü./Sağlık Bilimleri Fakültesi/Acil Yardım ve Afet Yönetimi İkinci Öğretim (İÖ)	40	41	229,59	242,43	103%	40	2
AKSARAY Ü./Sağlık Bilimleri Fakültesi/Acil Yardım ve Afet Yönetimi	60	62	241,43	260,15	103%	60	46
ARDAHAN Ü./Sağlık Bilimleri Fakültesi/Acil Yardım ve Afet Yönetimi	-	-	-	-	-	40	-
ARTVİN ÇORUH Ü./Sağlık Bilimleri Fakültesi/Acil Yardım ve Afet Yönetimi	-	-	-	-	-	40	-
BAYBURT Ü./Uygulamalı Bilimler Fakültesi/Acil Yardım ve Afet Yönetimi	40	41	225,89	259,43	103%	40	-
BURDUR M.A.E.Ü./Bucak Sağlık Yüksekokulu/Acil Yardım ve Afet Yönetimi	60	62	239,52	259,37	103%	60	1, 46, 87, 797
BURDUR M.A.E.Ü./Sağlık Bilimleri Fakültesi/Acil Yardım ve Afet Yönetimi (İÖ)	70	72	229,33	287,04	103%	70	2, 46, 87
BURDUR M.A.E.Ü./Sağlık Bilimleri Fakültesi/Acil Yardım ve Afet Yönetimi	80	81	246,88	278,57	101%	80	46, 87
ÇANAKKALE O.M.Ü./Çanakkale Sağlık Yüksekokulu/Acil Yardım ve Afet Yönetimi	60	60	259,43	297,3	100%	60	-
GÜMÜŞHANE Ü./Sağlık Bilimleri Fakültesi/Acil Yardım ve Afet Yönetimi (TUR)	60	62	226,76	269,42	103%	60	845
GÜMÜŞHANE Ü./Sağlık Bilimleri Fakültesi/Acil Yardım ve Afet Yönetimi (%30 İNG)	60	62	211,19	252,69	103%	60	17, 21, 86, 845
HATAY M.K.Ü./Hatay Sağlık Yüksekokulu/Acil Yardım ve Afet Yönetimi	60	62	241,66	276,71	103%	60	-
MUNZUR Ü. (TUNCELİ)/Sağlık Bilimleri Fakültesi/Acil Yardım ve Afet Yönetimi	-	-	-	-	-	60	4
SAĞLIK BİLİMLERİ Ü./Hamidiye Sağlık Bilimleri Fakültesi/ Acil Yardım ve Afet Yönetimi	-	-	-	-	-	40	-
SELÇUK Ü. /Beyşehir Ali Akkanat Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu/Acil Yardım ve Afet Yönetimi	60	61	244,50	274,01	102%	60	1
SELÇUK Ü. /Sağlık Bilimleri Fakültesi/Acil Yardım ve Afet Yönetimi	50	52	253,04	295,41	104%	50	858
TEKİRDAĞ N.K. Ü./Sağlık Yüksekokulu/Acil Yardım ve Afet Yönetimi	50	52	243,55	287,27	104%	50	1, 46, 848
TOKAT GOP Ü./Sağlık Bilimleri Fakültesi/ Acil Yardım ve Afet Yönetimi	-	-	-	-	-	40	46
TOKAT GOP Ü./Turhal Uygulamalı Teknoloji ve İşletmecilik Yüksekokulu/Acil Yardım ve Afet Yönetimi	40	41	230,92	278,27	103%	**	**
Toplam	790	811	211,19	297,3	102,7	970	

*Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde iki ayrı Acil Yardım ve Afet Yönetimi programı bulunmaktadır. Programlardan biri %30 İngilizce eğitim vermektedir ve bir yıl dil eğitimi mevcuttur. Tercih edeceklerin bu hususa dikkat etmesi gerekmektedir.

** Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesinde Acil Yardım Afet Yönetimi Bölümü 2019 yılı kılavuzunda Turhal Uygulamalı Teknoloji ve İşletmecilik Yüksekokulu altında alım yapmakta iken 2020 yılı kılavuzunda Sağlık Bilimleri Fakültesi altında alım yapmaktadır.

2020 KONTENJANLARINA DAİR ÖZEL KOŞULLAR

1- Bir mesleğe yönelik program uygulayan lise veya dengi meslek okulu çıkışlı adayların bu programla ilgili tercihlerini belirlemeden önce Tablo-6'yı dikkatle incelemeleri gerekir.

2- 2020-2021 öğretim yılında ikinci öğretim öğrencilerinin ödeyecekleri öğrenim ücretleri tablo halinde bu kılavuzun ileri sayfalarında yer almaktadır.

4- İsteyen öğrencilere kontenjan dahilinde (bazı üniversiteler için kontenjana bağlı olmaksızın) bir yıl süreli yabancı dil hazırlık programı uygulanır. Hazırlık programı süresi, öğretim süresi sütununda gösterilen yıllara dahil değildir.

17- Bu programa kayıt yaptıran ve yabancı dil hazırlık sınıfına devam etmesine rağmen hazırlık sınıfını iki yıl içinde başarıyla tamamlayamayan öğrencilerin programdan ilişkisi kesilir. Hazırlık sınıfında başarısız olarak programdan ilişkisi kesilen öğrenciler, varsa kendi yükseköğretim kurumlarında öğretim dili Türkçe olan eşdeğer bir programa kayıt yaptırabilirler. Ancak bu öğrenciler, talep etmeleri durumunda Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından bir defaya mahsus olmak üzere kayıt yaptırdığı yıl itibarıyla, öğrencinin YKS puanlarından ilgili olan puanı, yerleştirileceği programa kayıt yaptırmak için aranan taban puanından düşük olmaması şartıyla öğretim dili Türkçe olan programlardan birine merkezî olarak yerleştirilebilirler.

21- Bir yıl süreli zorunlu İngilizce Hazırlık Programı uygulanır, programın sonunda İngilizce yeterlik sınavını başaranların doğrudan birinci sınıfa kayıtları yapılır. İngilizce Hazırlık Sınıfı, öğretim süresi sütununda gösterilen yıllara dâhil değildir. Üniversiteye kabul edilen; a) Ulusal ve/veya uluslararası yabancı dil sınavlarının birinden yine üniversite tarafından belirlenen düzeyde başarılı olduğunu belgeleyen, b) Üniversiteye öğretim yılı başında yapılacak İngilizce yeterlik sınavında başarılı olanlar doğrudan birinci sınıfa alınırlar. Öğrencilere, "Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik" hükümleri uygulanır.

46- İsteyen öğrencilere kontenjan dahilinde bir yıl süreli İngilizce Hazırlık Programı uygulanır. Hazırlık programı süresi, öğretim süresi sütununda gösterilen yıllara dâhil değildir

87- Bu programa kayıt için üniversitenin önereceği ve/veya tam teşekküllü resmî bir hastaneden, eğitim süresince ve daha sonrasında bu mesleği yürütmeyi engelleyecek fiziki ve ruhsal engeli olmadığını belgeleyen heyet raporu alınması gerekir

797- Yabancı dil hazırlık sınıfı eğitimi Burdur'da sürdürülecektir.

845- Bu programa kayıt için bu mesleği yürütmeyi engelleyecek fiziki ve ruhsal engeli olmadığını belgeleyen heyet raporu alınması ve öğrencilerin mezun olabilmeleri için sürücü belgesine (B Sınıfı) sahip olmaları gerekir.

848- Bu programa kayıt için üniversitenin önereceği ve/veya tam teşekküllü resmi bir hastaneden eğitim süresince ve daha sonrasında bu mesleği engelleyecek fiziki ve ruhsal engeli olmadığını belgeleyen heyet raporu alınması gerekir. Programa kayıt yaptıracak öğrenciler, Yüksekokulun belirlediği eğitim kıyafetlerini giymek zorundadırlar. Kıyafetlerin temini öğrenciye aittir.

858- Eğitim Bozkır ilçesinde sürdürülecektir.

DIKEY GEÇİŞ SINAVI (DGS) İLE GİRİŞ

Acil yardım ve afet yönetimi bölümüne Dikey Geçiş Sınavı (DGS) ile geçiş yapabilen programlar aşağıda listelenmiştir (Benzer programlar parantez içerisinde belirtilmiştir.)

- İlk ve Acil Yardım (Acil Bakım Teknikerliği, Acil Yardım Teknikerliği, Acil Yardım, Ambulans ve Acil Bakım Teknikerliği, Ambulans ve Acil Bakım, Paramedik),
- Acil Durum ve Afet Yönetimi,
- Adli Tıp (Adli Tıp Teknikerliği),

- Ameliyathane Hizmetleri (Ameliyathane Teknikerliği),
- Anestezi (Anestezi Teknikerliği),
- Güvenlik (Güvenlik ve Koruma, Güvenlik Bilimleri, Ceza İnfaz ve Güvenlik Hizmetleri, Hava Savunma, İstihbarat, Polis MYO, Mühimmat ve Mühimmat Tahrip, Kamu Güvenlik ve Asayişin Sağlanması, Özel Güvenlik ve Koruma, Savunma ve Güvenlik),
- İş Sağlığı ve Güvenliği (İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği)
- Sivil Savunma ve İtfaiyecilik (İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği, İtfaiyecilik ve Sivil Savunma)

BÖLÜMÜN DERS İÇERİĞİ

Acil Yardım ve Afet Yöneticileri derneğinin önderliğinde ve birçok akademisyenin katılımı ile gerçekleştirilen II. AYAY Eğitim-Öğretim Sorunları ve Çözüm Önerileri Çalıştayı kapsamında bir Acil Yardım ve Afet Yönetimi Zorunlu Dersler Çerçeve Programı oluşturulmuştur (Tablo 2).

Tablo 2.Acil Yardım ve Afet Yönetimi Zorunlu Dersler Çerçeve Programı*

Bir Yıl İngilizce Hazırlık Eğitimi	
Dönem I	Dönem II
+ Arama ve Kurtarma Becerileri I + Anatomi + Mikrobiyoloji + Temel Afet Bilgisi + Psikoloji + Yönetim Organizasyon	+ Acil Servis Araçları Eğitimi + Arama ve Kurtarma Becerileri II + Biyokimya + Fizyoloji + Tıbbi Aciller ve Travma + Örgütsel Davranış
Dönem III	Dönem IV
+ Afet ve Acil Durum Yönetimi I + Acil Hasta Bakımı I + Epidemiyoloji + Farmakoloji + Kurtarma Araçları Eğitimi + Beden (Genel Jimnastik)	+ Afetlerde Salgın Hastalıklar + Afet ve Acil Durum Yönetimi II + Acil Hasta Bakımı II + KBRN + Tim Liderliği + Beden (Doğa Sporları)
20 iş günü yaz stajı: 112 Ambulans İstasyonları ya da Hastane Acil Servisleri	
Dönem V	Dönem VI
+ Afet ve Acil Durum Mevzuatı + Biyoistatistik + İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliğine Giriş + İtfaiye Araç ve Malzeme Bilgisi + Travma ve Resüsitasyon I + Beden Eğitimi (Vücut Geliştirme I)	+ Araştırma Yöntemleri + Temel Strüktür ve Yapı Bilgisi + Travma ve Resüsitasyon II + Yangın Güvenliği ve Kimyası + Yangına Müdahale Teknikleri + Beden Eğitimi (Vücut Geliştirme II)
20 iş günü yaz stajı: Büyükşehir Belediyeleri İtfaiye İstasyonları	
Dönem VII	Dönem VIII
+ Afetlerde Lojistik Yönetimi + Afet Tıbbı I + Afet ve Acil Durum Planlaması + Öğretim ve Uygulamaları + Beden Eğitimi (Yüzme I)	+ Afetlerden Korunma, Önleme Teknikleri ve Hareket Tarzı + Afetlerde İnsan Kaynakları Yönetimi + Afet Tıbbı II + Halk Eğitimi + Beden Eğitimi (Yüzme II)

*YÖK zorunlu dersleri çerçeveye eklenmediği için ilgili bölümler tarafından eklenmelidir.

Not 1: Taslak Zorunlu Dersler planı Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümünün Zorunlu Dersleri üzerinden ders içeriklerini yansıtabilecek şekilde II. Acil Yardım ve Afet Yönetimi Eğitim Çalıştayı önerileri dikkate alınarak yeniden yapılandırılmıştır.

Not 2: Taslak Zorunlu Dersler planında seçmeli dersler yer almadığından her bölüm istediği seçmeli dersleri açabilir.

AYAY OKURKEN NELERE DİKKAT EDİLMELİ?

LİDERLİK AÇISINDAN GELİŞİM

Acil Yardım ve Afet Yönetimi lisans programını başarı ile tamamlayan mezunlarımız gelecekte en karmaşık ortamlarda eldeki kaynaklardan en iyi şekilde istifade ederek acil durum ve afetleri yönetebilme becerisine sahip olmaları beklenmektedir. Normal zamanda bile yönetim faaliyeti oldukça zor bir uğraştır. Çünkü yönetimin parametrelerinde Planlama, İnsan Kaynağı, Finansman, Lojistik gibi temel fonksiyonlara yönelik iyi bir ekip oluşturmak ve çalışmak gerekiyor. Liderlik, insan kaynağı açısından çok değişik özellikteki insanı belirli bir amaç doğrultusunda harekete geçirebilme becerisidir. AYAY'ın faaliyet alanı ise çok farklı disiplinlerin bir arada olduğu toplumsal olarak tüm sınıfları kapsayan çok geniş bir aralıktır. Bu nedenle her AYAY öğrencisinin 1400 günlük lisans eğitimi boyunca geliştirmesi gereken en önemli özelliklerinden birisi yönetebilme becerisidir. Bunun için üniversitelerde öğrenci toplulukları bulunmaktadır. Öğrenci toplulukları kuruluş amaçlarına yönelik akademik yıl boyunca çeşitli faaliyetlere gerçekleştirerek hem öğrencilerin bireysel yeteneklerinin ve vizyonlarının geliştirilmesi hem de ekip olarak hareket edebilme ve belirli hedeflere yol alabilme becerisini geliştirmektedir.

AYAY'lar açısından öğrenci toplulukları yönetsel kabiliyetlerin geliştirilmesi açısından bulunmaz bir fırsattır. Genel itibari ile her üniversitede bulunan Genç Kızılay, Arama ve Kurtarma, İzcilik, Afet Eğitimi toplulukları genellikle AYAY öğrencilerinin mesleki olarak kendilerini geliştirebildikleri topluluklar. Fotoğrafçılık, motor sporları vb. çok farklı öğrenci topluluklarına üye olarak AYAY öğrencilerini kendilerini mesleki konuların haricinde de geliştirebilir. Bu nedenle her AYAY öğrencisine öncelikle üniversitelerinin bünyesinde yer alan toplulukları incelemeleri ve ilgi alanlarına göre seçtikleri topluluklarda aktif üye, yönetim kurulu üyesi, başkan, başkan yardımcısı gibi unvanlarda rol almalarını tavsiye ediyoruz.

AYAY öğrencisi mesleki açıdan kendini geliştirmek ve geleceğe hazırlamak açısından sivil toplum çalışmalarında aktif rol almalıdır. Örgütlü sivil toplum çalışmalarının merkezinde dernek ve vakıflar gelmektedir. AYAY'lar açısından ilk başta önerceğim dernek elbette kurucusu olduğumuz AYAYDER'in. AYAYDER'in temel amacı AYAY lisans mezun ve öğrencilerinin mesleki hak ve çıkarlarını korumak, her platformda meslek savunuculuğu yapmak, mesleki eğitim faaliyetleri düzenleyerek mezuniyet öncesi ve sonrası bilimsel gelişime katkı sunmaktır. AYAY öğrencilerinin herhangi bir teklif beklemeden AYAYDER üyeliğini yapması gerekir. AYAYDER'in haricinde Türkiye'de ve Dünya'da alanımızda çalışmalar yürüten önemli STK'lar bulunmaktadır. Çalışma alanlarına bakarak ilgi alanınıza göre STK'lara üye ve özellikle yönetimlerinde rol alarak gelişiminizi sağlayabilirsiniz.

AYAY LİSANS EĞİTİMİ BOYUNCA YABANCI DİL ÖĞRENMENİN ÖNEMİ

AYAY hem eğitimi hem mesleki çalışma alanları düşünüldüğünde ülke sınırlarına sığmayacak nitelikte bir meslek olduğu söylenebilir. Bu yüzden her AYAY'ın ana dil haricinde ilgi alanına göre bir veya birkaç dili geliştirmesi gerekmektedir. Dünya'da yaygın olarak kullanılan dil İngilizcedir. Özellikle bilimsel çalışmaları büyük bir çoğunluğu bu dilde yayınlanmaktadır. Acil ve afet konularına ilişkin Dünya'da önemli bir birikim bulunmaktadır ve yine büyük çoğunluğu İngilizcedir. Buradan hareketle AYAY öğrenci ve mezunlarının mesleki açıdan alanlarındaki gelişmeleri yakından takip edebilmesi için İngilizce olmazsa olmazdır. Hele ki AYAY öğrencisi akademik bir kariyer planlıyorsa 1400 günlük süre rutin derslerin dışında yapabileceği en iyi yatırım İngilizceyi öğrenmektir. Ayrıca bulunduğumuz coğrafya düşünüldüğünde özellikle Arapça iş ilanlarında en çok karşımıza çıkan diller arasındadır. AYAY lisans öğrencisinin çalışmamak, öğrenmemek, kendini geliştirmemek için bahana bulması çok kolaydır. Ancak günümüzde artık pek çok bilgi artık cebimizdeki telefonlar vasıtasıyla her an yanımızdadır. Dünya genelinde alanımızda çalışan hocalar ile veya kurum kuruluşlar ile bir e-posta uzaktayız. Dijitalleşen dünyada pek çok özel eğitim artık uzaktan eğitim ile online kurslar ile verilmekte bilgi her türlü duvarı yıkarak bizlere ulaşabilmektedir. Üniversitelerimizin kullandığı EDUROAM internet ağı sayesinde ise Dünya'nın en önemli veri tabanlarına ulaşarak alanımızda yayınlanan makale, kitap, tez vb. bilimsel çalışmalara ulaşabilmekteyiz. Yani kendimizi geliştirmek için artık pek çok alternatifimiz bulunmakta...

Lisans eğitiminiz açısından hem dil bilginizi hem de vizyonunuzu genişletmek için önemli bir fırsattır bulunmakta ERASMUS. ERASMUS ile hem lisans ders müfredatınıza uygun bir okula ders hareketliliği ile gidebilir veya staj hareketliliği ile özellikle yaz ve ara dönemlerinizde önemli deneyimler kazanabilirsiniz... Ders hareketliliği için AYAY programı çok kısıtlı olsa da staj hareketliliği için pek çok alternatifimiz bulunmaktadır. Örneğin Avrupa'da bulunan ambulans ve itfaiye teşkilatları, Türk Kızılay'ın Avrupa'daki benzeri olan ve her ülkede bulunan Kızılhaç/Kızılay dernekleri, hastaneler, üniversite uygulama ve araştırma merkezleri bunların başında gelmektedir. Kariyerini uluslararası düzeyde ilerletmek isteyenler için çok güzel bir fırsat...

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE AKADEMİK KARIYER İMKANLARI

Acil Yardım ve Afet Yönetimi bölümünde lisans eğitimi tamamlayarak Acil Yardım ve Afet Yöneticisi unvanını almaya hak kazanan meslektaşlarımızın yüksek lisans ve ardından doktora yaparak akademik kariyerlerine devam edebilecekleri birçok lisansüstü program mevcuttur. Direkt olarak afet yönetimine veya afet tıbbına yönelik programların yanı sıra çok disiplinli yapısı sayesinde bölüm mezunları halk sağlığı, kamu yönetimi ve KBRN gibi birçok farklı alanda lisansüstü eğitime devam edebilmektedir.

YÜKSEK LİSANS (MASTER, MSC) EĞİTİM FIRSATLARI

- Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Afet Yönetimi Tezli Yüksek Lisans Programı
- Bitlis Eren Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Afet Yönetimi Anabilim Dalı
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Afet Eğitimi ve Yönetimi Tezli Yüksek Lisans Programı
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Doğal Afetlerin Risk Yönetimi Tezli Yüksek Lisans Programı
- Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Afet Yönetimi Tezli Yüksek Lisans Programı
- Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Afet Yönetimi Tezli Yüksek Lisans Programı
- Hacettepe Üniversitesi Halk Sağlığı Enstitüsü Afetlerde Sağlık Yönetimi Tezli Yüksek Lisans Programı
- Sakarya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Afet Yönetimi Anabilim Dalı
- Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü KBRN ve Toksikolojik Afetler
- Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Acil Tıp Hemşireliği Anabilim dalı
- Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü- Afet Tıbbi (Hastane Öncesi Acil Sağlık Hizmetleri ve Afet Yönetimi) Tezli Yüksek Lisans Programı

DOKTORA EĞİTİMİ (PHD)

- Bezmialem Vakıf Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Afet Tıbbi Doktora Programı
- Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Afet Yönetimi Doktora Programı
- Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Afet Yönetimi Doktora Programı

İSTİHDAM ALANLARI

Bu kısımda AYAY bölümünün istihdam alanlarına yönelik bilgilere yer verilecektir. İstihdam Akademik istihdam, kamu istihdamı ve özel sektör istihdamı olmak üzere üç ayrı başlık altında incelenecektir.

AKADEMİK İSTİHDAM ALANLARI

Akademik kadrolar yüksek öğretim kurumlarında araştırma ve öğretim faaliyetlerini gerçekleştiren kadroları tanımlamaktadır. Bu kadrolar doktora eğitimi tamamlamış olma durumuna göre öğretim üyeliği ve öğretim üyeliği dışındaki kadrolar olmak üzere iki kısımdan oluşmaktadır. Öğretim üyeliği doktora unvanını almış Dr. Öğr. Üyesi, Doç. Dr. ve Prof. Dr. gibi kadroları kapsamaktadır. Öğretim üyeliği dışındaki kadrolar ise Araştırma Görevlisi ve Öğretim Görevlisi kadrolarını kapsamaktadır. Öğretim üyeliği kadrolarında doktora eğitimi tamamlamadan istihdam imkanı olmadığı için bu rehberde öğretim üyeliği dışındaki kadrolara değinilecektir.

ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ KADROSU

Araştırma görevliliği, Yükseköğretim Kanunu'nda (2547) "Yükseköğretim kurumlarında yapılan araştırma, inceleme ve deneylerde yardımcı olan ve yetkili organlarca verilen ilgili diğer görevleri yapan öğretim elemanı" şeklinde tanımlanmaktadır.

Araştırma görevlisi kadrosuna başvurular ve atamalar "*Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı Kadrolarına Naklen veya Açıktan Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav ile Giriş Sınavlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik*" çerçevesinde yapılır.

Söz konusu yönetmelikte aranan şartlar şunlardır:

- ALES'ten en az 70, Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavından en az 50 puan veya eşdeğeri kabul edilen bir sınavdan bu puan muadili bir puan almış olmak gerekir.
- Araştırma görevlisi kadrosuna başvurabilmek için ilana ilk başvuru tarihi itibarıyla otuz beş yaşını doldurmamış olmak gerekir.
- Devlet yükseköğretim kurumlarının araştırma görevlisi kadrolarına başvurularda tezli yüksek lisans veya doktora öğrencisi olmak şartı aranır.

Araştırma görevlisi kadrolar resmi gazetede ilan edilir. Yukarıda belirtilen şartlara ek olarak her üniversite atama yapacağı programla ilgili ilave özel şartlar belirleyebilir. İlanda aranan şartları taşıyan adaylar başvurmak istediği ilanlara belirtilen başvuru süresi içinde istenilen belgelerle beraber başvururlar. Atama ile ilgili detaylı bilgiye ilgili yönetmelikten ulaşılabilir.

Araştırma Görevlisi maaşları 6500₺- 8000₺ arasında değişmektedir.

ÖĞRETİM GÖREVLİSİ KADROSU

Öğretim görevlisi, doktora derecesine sahip olma zorunluluğu olmayan ve özel uzmanlığı gerektiren konularda ders vermek üzere yüksek öğretim kurumlarında görevlendirilen kişidir.

Öğretim görevlisi kadrosuna başvurular ve atamalar "*Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı Kadrolarına Naklen veya Açıktan Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav ile Giriş Sınavlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik*" çerçevesinde yapılmaktadır.

Söz konusu yönetmelikte aranan şartlar şunlardır:

- Lisans düzeyinde eğitim yapılan birimlere (rektörlüğe bağlı bölümler dâhil) başvuracak öğretim görevlisi adaylarında *en az yüksek lisans mezunu veya lisans mezunu olmak şartıyla en az alanında beş yıl tecrübeli olmak*,
- Ön lisans düzeyinde eğitim yapılan birimlere başvuracak öğretim görevlisi adaylarında en az yüksek lisans mezunu olmak ve belgelendirmek kaydıyla alanları ile ilgili iki yıl tecrübeli olmak.

Ayrıca, bu şartlara ek olarak ALES'ten en az 70 ve yabancı dilden en az 50 puan almış olmak şarttır. Fakat, ön lisans düzeyinde eğitim veren meslek yüksekokullarına yapılacak başvurularda yabancı dil şartı aranmaz. Bununla birlikte, yüksek lisans mezunu olanlar yukarıda belirtilen deneyim şartlarından muaftırlar. 21 özel alan ALES sınavından muaftır.

Öğretim görevlisi kadrolar resmi gazetede ilan edilir. Yukarıda belirtilen şartlara ek olarak her üniversite atama yapacağı programla ilgili ilave özel şartlar belirleyebilir. İlanda aranan şartları taşıyan adaylar başvurmak istediği ilanlara belirtilen başvuru süresi içinde istenilen belgelerle beraber başvururlar. Atama ile ilgili detaylı bilgiye ilgili yönetmelikten ulaşılabilir.

AYAY Bölümü'nün Öğretim Görevlisi Olabileceği Ön lisans Programları

- Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü
 - İlk ve Acil Yardım Programı
 - Anestezi Programı

- Yaşlı Bakımı Hizmetleri Programı
- Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü
 - Sivil Savunma ve İtfaiyecilik Programı
 - Özel Güvenlik ve Koruma Programı
 - Acil Durum ve Afet Yönetimi Programı
 - İş Sağlığı ve Güvenliği Programı

Ülkemizde nitelikli ara elemanların ihtiyaç haline gelmesi, özellikle yukarıda adı geçen bölümler ve programların istihdam sayılarında artışa sebep olmuş ve bu durum bölümlerin ve programların tercih edilebilirlik (doluluk) oranlarını artırmıştır. İstihdam oranı yüksek olan bu bölümler yüksek öğretim kurumlarında açılmaya devam etmektedir. Dolayısıyla yukarıda bahsi geçen bölümlerin yüksek öğretim kurumlarında açılmaya devam etmesi, her bir bölüm ve program için öğretim elemanı ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır. Bütün bunlar Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü mezunlarının akademik kariyer yapma imkanlarını artırmaktadır. Bölüm ve Program mezunlarının istihdamlarındaki artış uzun vadede devam edeceği düşünüldüğünden, bu durumdan doğrudan veya dolaylı olarak etkilenen öğretim elemanı ihtiyacındaki artış öğretim görevlisi atamalarının devam edeceğini düşündürmektedir.

Öğretim Görevlisi maaşları 6300₺’den başlamaktadır ve çalışılan üniversite, alınan ek derslere göre artmaktadır (1000-2000₺).

MEMURİYETTE İSTİHDAM ALANLARI

CUMHURBAŞKANLIĞI MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ

İlk defa, 2016 Lisans KPSS kapsamında 2017/1 KPSS tercihlerinde Acil Yardım ve Afet Yönetimi alanından Millî Güvenlik Kurulu (MGK) Genel Sekreterliği’nin 1 kişilik kadro açılmıştır. MGK Genel Sekreterliği yapısı itibari ile Cumhurbaşkanlığına bağlı olması ve üst düzey bir kamu kuruluşu olmasından dolayı az kadro ile çalışmaktadır. Bu kapsamda Acil Yardım ve Afet Yönetimi bölümünden başka kadrolara alım yapması şu aşamada muhtemel değildir.

Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği’nin ihtiyacı olan kadroya, yerleşen Acil Yardım ve Afet Yönetimi lisanslı kişi, Seferberlik ve Savaş Hazırlıkları Planlama Dairesi Başkanlığı (SSHPDB), Plan ve Koordinasyon Grup Başkanlığında “VHKİ” unvanında “Seferberlik Eğitim ve Planlama Uzmanı” olarak görev yapar.

YDS ve KPSS puanlarının alınması ve alanla ilgili bilgi sahibi olunması gerekmektedir.

BELEDİYE İTFAİYE TEŞKİLATI

İtfaiye eri; yangın söndürme, araç kullanma ve arama-kurtarma, çalışmalarını yerine getirir; itfaiye hizmet binası ve müştemilatının güvenliğini, temizliğini, araç-gereç ve teçhizatın bakım ve onarımı ile haberleşme ve yazışma gibi yürütülmesi gereken diğer iş ve işlemleri yapar.

Belediye itfaiye teşkilatlarına atanan personel İtfaiye Eri unvanı ile göreve başlamaktadır. Kadro şartları bakanlık düzeyinde yapılan kamu personeli alımları gibi standart olmayıp 657 sayılı devlet memurları kanununun 48 inci maddesindeki genel şartların yanı sıra;

Sınava katılmak isteyenlerin, sınava son başvuru tarihi itibarıyla;

- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilen genel şartları taşımaları,
- Tartılma ve ölçülme aç karnına, soyunuk ve çıplak ayakla olmak kaydıyla erkeklerde en az 1.67 metre, kadınlarda en az 1.60 metre boyunda olmak ve boyun 1 metreden fazla olan kısmı ile kilosu arasında (+,-) 10 kilogramdan fazla fark olmaması,
- Sınavın yapıldığı tarihte 30 yaşını doldurmamış olmaları,

- Geçerlilik süresi dolmamış KPSS puan türünden, sınav duyurusunda belirtilmiş olan asgari puanı almış olmaları,
- Sağlık açısından kapalı mekan, dar alan ve yükseklik gibi fobisi olmamak kaydıyla itfaiye teşkilatının çalışma şartlarına uygun olmaları,
- İtfaiye teşkilatının ihtiyacına göre belirlenen sürücü belgesine sahip olmaları, gerekir.

İtfaiye eri maaşları 4000₺’den başlamaktadır, alınan görev ve tazminatlar ile artmaktadır.

ARFF MEMURLUĞU

ARFF Memurları havadaki ve yerdeki uçaklarda meydana gelebilecek kaza-kırım ve acil durumlara müdahale etmekle görevlidirler. Havalimanı Uçak Kurtarma ve Yangınla Mücadele (ARFF) hizmetinin başlıca amacı, havalimanlarında veya yakın çevresinde meydana gelen herhangi bir hava aracı kazasında veya olayında hayat kurtarmaktır.

Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) ile 2018/1 atamasında Acil Yardım ve Afet Yönetimi (AYAY) bölümünden ilk defa ARFF Memuru alımı gerçekleşmiştir. 2018 yılından itibaren AYAY bölümüne; 2018/1 de 8 kişi, 2018/2 de 24 kişi, 2019/1 de 47 kişi ve 2019/2 de 3 kişi olmak üzere toplam 82 adet ARFF Memuru kadrosu açılmıştır. AYAY bölümü mezunlarının başvuru yapabileceği kadro için C sınıfı ehliyete şarta sahip olmak, güvenlik soruşturmasının olumlu sonuçlanması gibi özel şartlar bulunmaktadır.

Tablo 3 Devlet Hava Meydanı İşletmelerine ARFF Memuru Unvanı ile Yapılan Atamaların Taban Puanları

Atama Tarihi	Atanan ARFF Memuru Sayısı	Taban Puanı
2018-1	8 ARFF Memuru	67,98
2018-2	24 ARFF Memuru	70,95
2019-1	47 ARFF Memuru	67,93
2019-2	3 ARFF Memuru	75,36
2020-1	30 ARFF Memuru	Atama Devam Ediyor
Toplam	82 ARFF Memuru	67,93 (En düşük)

ARFF memuru kadrosunda aranacak şartlar;

- En az 1,65 metre boyunda olmak.
- Boy uzunluğunun santimetre olarak ifade edilen değerinin son iki rakamından en çok 10 fazla veya 15 noksan kilo ağırlıkta olmak. (Tartma ve ölçme aç karnına ve çıplak ayakla olacaktır)
- Astım, bronşit, nefes darlığı, epilepsi, renk körlüğü, kekemelik, sağırılık, ileri derecede görme bozukluğu vb. biyolojik rahatsızlığı bulunmamak.
- Aşırı psikolojik duyarlılık ve heyecan, davranış bozuklukları, kapalı alan korkusu, yükseklik korkusu, karanlık korkusu, kan tutması vb. psikolojik ve sinirsel rahatsızlıklardan herhangi birine yakalanmamış olmak.
- “c” ve “ç” maddelerinde belirtilen bedensel ve psikolojik yapı ile yurdun her yerinde ARFF (Hava Alanı Kurtarma ve Yangınla Mücadele) Memuru olarak görev yapabileceğine dair tam teşekküllü devlet veya üniversite hastanelerinden “Sağlık Kurulu” raporu almış olmak.
- C sınıfı sürücü belgesine sahip olmak.

ARFF Memuru maaşları 5500₺’den başlamaktadır.

ÖĞRETMENLİK

Acil Yardım ve Afet Yönetimi (AYAY) bölümü mezunları pedagojik formasyon eğitimi alarak Millî Eğitim Bakanlığı’na bağlı Meslek Liselerinde İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği programlarında İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği Öğretmeni olarak atanabilmektedirler.

1 Ocak 2021 tarihi itibarıyla pedagojik formasyon eğitiminde bir değişikliğe gidilecektir. Önceden sertifika programı olarak düzenlenen pedagojik formasyon eğitimi bu tarihten itibaren Öğretmenlik Meslek Bilgisi Tezsiz

Yüksek Lisansı (ÖMB-TZYL) şeklinde yürütülecektir. Bu tarihten önce alınmış olan formasyon belgeleri geçerliliğini yitirmeyecektir.

Öğretmen atamalarında tercih yapabilmek için KPSS Lisans (Genel Kültür ve Genel Yetenek) ve KPSS Lisans (Eğitim Bilimleri) sınavlarına girilmektedir. Diğer alanlarda olduğu gibi ÖABT (Öğretmenlik Alan Bilgisi Testi) sınavına girilmemektedir. Bu sebeple KPSS P10 puan türü ile atanılmaktadır.

Bu alanda AYAY bölümü için ilk atama 17.02.2017 tarihinde gerçekleşmiştir. Bu tarih ve ilerleyen süreçte gerçekleşen atamalar ve taban puanları Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4. Şu Ana Kadar Gerçekleşen Öğretmenlik Atamaları ve KPSS Taban Puanları

Atama Tarihi	Atanan Öğretmen Sayısı	Taban Puanı
19.07.2017	10 Öğretmen	76,86363
24.07.2018	14 Öğretmen	62,37754
08.02.2019	12 Öğretmen	71,78675
18.03.2019	1 Öğretmen	69,75037
04.07.2019	1 Öğretmen	71,74740
18.03.2020	3 Öğretmen	75,14792
Toplam	41 Öğretmen	62,37 (En düşük)

Her sene ülkemizdeki İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği alanının bulunduğu tüm okul idareleri tarafından okul bazında kendi öğretmen ihtiyacı Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları Yönetici ve Öğretmenlerinin Norm Kadrolarına İlişkin Yönetmeliğine göre belirlenmekte olup; bu öğretmen ihtiyacı İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ve Millî Eğitim Bakanlığına bildirilmektedir. Fakat, Türkiye geneli öğretmen atamalarında İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği Alanı öğretmenliğine açılacak kontenjanların hangi ilde ve kaç öğretmen olacağı Millî Eğitim Bakanlığı’nın kararına binaen belirlenmektedir.

Tablo 5 Türkiye Geneline İtfaiyecilik ve Yangın Güvenliği Alanında Eğitim Veren Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri (2020 Güncel Verileri)

İl	İlçe	Okul/Kurum Adı
Adana	Çukurova	Kurttepe Şehit Ali Öztaş MTAL*
Afyonkarahisar	Merkez	Afyonkarahisar Gazi MTAL
Ankara	Altındağ	İskitler MTAL
Burdur	Merkez	Burdur MTAL
Bursa	Osmangazi	Tophane MTAL
Gaziantep	Şahinbey	25 Aralık MTAL
Hatay	Antakya	Antakya Atatürk MTAL
Isparta	Merkez	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği MTAL
İstanbul	Bayrampaşa	Şehit Büyükelçi İsmail Erez MTAL
İzmir	Bornova	İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği MTAL
Kayseri	Kocasinan	Ahi Evran MTAL
Kırşehir	Merkez	Kırşehir MTAL
Kocaeli	İzmit	Atatürk MTAL
Konya	Meram	Kozağaç MTAL
Kütahya	Merkez	Prof. Dr. Necmettin Erbakan MTAL

MTAL: Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi. **Not:** Tablo illerin alfabetik sırasına göre düzenlenmiştir.

Öğretmen maaşları 4500₺’den başlamaktadır, ek ders ile 1000-2000₺ arası artmaktadır.

ENFORMASYON MEMURLUĞU

Enformasyon Memurluğu AYAY mezunlarına özgü bir kadro olamamakla birlikte AYAY mezunlarının tercihen ön planda olduğu İl Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezlerinde bulunan bir kadrodur. Mevcut mevzuatta resmi görev tanımı bulunmadığı için İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü’nde çalıştığı şubeye göre görev ve

sorumlulukları değişmektedir. Genel itibariyle Enformasyon Memurluğu genel idare hizmetleri sınıfında yer alıp afet planı hazırlama, rapor düzenleme, koordinasyon, eğitim vb. hizmetler vermektedir. Bu alanda norm kadro dolu olduğu için atama yapılmamaktadır.

Enformasyon Memuru maaşları 4000₺’den başlamaktadır.

ÖZEL SEKTÖR VE SİVİL TOPLUM KURULUŞLARINDA İSTİHDAM

Ülkemizde herhangi bir sağlık kuruluşunda çalışabilecek sağlık meslekleri ile sağlık hizmetlerinde çalışan diğer mesleklerin iş ve görev tanımları “Sağlık Meslek Mensupları ile Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmelik” ile belirlenmektedir. Bu yönetmelikte tanımlanmayan mesleklerin özel veya kamu sektöründe herhangi bir sağlık kurumunda çalışması mümkün değildir. 2020 yılı itibari ile AYAY bölümü bu yönetmelikte yer almamaktadır bu sebeple herhangi bir sağlık kurumunda kendi unvanı ile çalışmamaktadır. Ancak Sağlık Bakanlığı 2020 yılının ilk çeyreğinde bu yönetmeliği güncellemeye yönelik bir çalışma başlatmıştır. Bu çalışma kapsamında derneğimiz Bakanlık ile görüşmelerini sürdürmektedir.

Sağlık sektörü dışında özel sektörde özellikle afet, acil durum planlarının hazırlanması ve afet eğitimlerinin verilmesi konusunda birçok fırsat mevcuttur. Ayrıca özel meslek liselerinde öğretmenlik ve özel itfaiye teşkilatlarında itfaiyecilik gibi imkanlar bulunmaktadır. Bunlara ek olarak kendini geliştiren, yabancı dili iyi düzeyde olan mezunlar için acil yardım, afet, insani yardım gibi alanlarda çalışmalar yürüten birçok ulusal (Kızılay, İHH, AKUT vb.) ve uluslararası örgütte (WHO, UNDP, UNHCR, IFRC vb.) uygun pozisyonlar bulunmaktadır.

Türk Kızılay Afet Yönetimi Direktörlüğü Ankara’da bulunan Afet Operasyon Merkezi aracılığı ile acil durum ve afetlere müdahale etmektedir. Bugün itibari ile Kızılay 9 Bölge Afet Yönetim Merkezi (BAYM) ve 21 Yerel Afet Yönetim Merkezi (YAYM) aracılığı ile yönetilmektedir. Hali hazırdaki insan kaynağı politikası 2018 yılından itibaren değişmiştir. Acil yardım ve afet yönetimi ile ilgili alanlarda AYAY mezunları tercih edilmeye başlanmıştır. AYAY bölümünden Kızılay’a ilk atama 2019 yılının mart ayında gerçekleşmiştir. Bu atamada atanan 11 AYAY mezunu uzman unvanı ile çalışmaya başlamıştır. Türk Kızılay Afet Yönetimi Direktörlüğünde maaşlar 4500-5500₺ arasında değişmektedir ve görevlendirmelerde ek ödemeler söz konusudur.

KAYNAKÇA

ÖSYM (2018). KPSS 2018/1 Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Kadro ve Pozisyonlarına Yerleştirme Sonuçlarına İlişkin En Küçük ve En Büyük Puanlar (Lisans).

ÖSYM (2018). KPSS 2019/2 Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Kadro ve Pozisyonlarına Yerleştirme Sonuçlarına İlişkin En Küçük ve En Büyük Puanlar (Lisans).

ÖSYM (2019). KPSS 2019/1 Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Kadro ve Pozisyonlarına Yerleştirme Sonuçlarına İlişkin En Küçük ve En Büyük Puanlar (Lisans).

ÖSYM (2019). KPSS 2019/2 Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Kadro ve Pozisyonlarına Yerleştirme Sonuçlarına İlişkin En Küçük ve En Büyük Puanlar (Lisans).

ÖSYM (2020). KPSS 2020/1 Lisans Mezunlarının Tercihleri Arasında Gösterebileceği Kadro ve Pozisyonlar.

Bıçakçı, N., Çalışkan, C. Ve Koçak, H. (2019). Acil Yardım ve Afet Yöneticileri İçin Hastane Öncesi Acil Tıp. Ankara, Ema Tıp Kitabevi.

ÇEŞİTLİ DERSLER VE UYGULAMALARDAN GÖRSELLER

